

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-01531-026
Otsuse kuupäev	17. juuni 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Martin Simmermann, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Korstnakoll OÜ, 14288625
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	3. juuni 2021

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada osaliselt.
2. Osaihingul Korstnakoll hüvitada tarbijale tekitatud kahju summas 140,00 (üks sada nelikümmend) eurot ja tarbija poolt kviitungi esitamisel 1/2 osa vaiba puhastusteenuse maksumusest.
3. Kauplejal täita komisjoni otsus 30 päeva jooksul arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid oktoobris 2020 lepingu, millega kaupleja kohustus osutama tarbijale korstnapühkimise teenust ja tarbija kohustus teenuse eest tasuma.

Korstnapühkija käis kohal kahel korral, so 26.oktoobril 2020 ja 31.oktoobril 2020. Tarbija väidab, et teisel korral katlaruumis tööd tehes läks korstnapühkija vastu paisupaaki, mis kukkus veetorudele. Tekkinud vee väljajooksu tõttu said kahjustada torud ja tarbija üürnikule kuuluv robottolmuimeja. Korstnapühkija rikkus mustade saabastega käies ära vaipkatte.

Tarbija hinnangul on kaupleja põhjustanud temale kahju. Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamist summas 375 eurot, sh veetorustiku parandamise kulu 140,00 eurot, rikutud vaiba maksumus 110,00 eurot ja üürniku robottolmuimeja maksumuse kompenseerimiseks 125,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et paisupaak oli paigaldatud ilma kinnitusteta sellisesse asukohta, mis takistas ligipääsu puhastatavatele kohtadele. Paisupaagi kinnitamata jätmise eest vastutab

selle paigaldustöid teinud isik. Tööde tegemise ajal ei olnud katlamajas robottolmuimejat. Seal võis olla tuhaimur, millele vesi kahju ei põhjusta. Kui puhastamiseks kasutati mingit tööriista, siis selle üürimise kulu on ta kviitungi esitamisel nõus hüvitama. Vaiba pidanuks tarbija ise kinni katma. Korstnapühkija ei saa mustade kätega tegeleda asjade kinnikatmisega, kuna siis võivad tekkida mustad plekid.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb töövõtulepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija aga maksma selle eest kokkulepitud tasu.

Kaupleja on teinud töö oma majandustegevuses; seega on sõlmitud lepingu puhul tegemist tarbijatöövõtulepinguga VÕS § 635 lg 4 tähenduses. VÕS § 641 järgi peab tarbijatöövõtu puhul töö vastama tavaliselt seda liiki tööle omasele kvaliteedile, mida tarbija võis töövõtja reklaami või avalduste põhjal mõistlikult eeldada.

Pooled vaidlevad kohustuse rikkumise ja sellega põhjustatud kahju üle. Tarbija väidab, et katlaruumis asunud paisupaak kukkus oma asukohast veetorudele kaupleja tegevuse tõttu. Kaupleja paisupaagi kukkumist ei eita, kuid leiab, et paak kukkus alla piisavate kinnituste puudumise tõttu.

Seega on objektiivselt tegemist olukorraga, kus tarbija vara sai kaupleja tegevuse tõttu kahjustusi ja lahendada tuleb küsimus sellest, kas kaupleja paisupaagi kukkumisest tekkinud kahjustuste eest vastutab.

Komisjon selgitab, et töövõtja kannab töö juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikut kuni töö valmimiseni; kui kokku on lepitud töö vastuvõtmine või kui see on tavaline, kannab töövõtja juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikut kuni töö vastuvõtmiseni või vastuvõetuks lugemiseni (VÕS § 640 lg 2). Reeglina tähendab see töövõtulepingu eseme (kokkulepitud töö/teenus) juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikut. Riigikohus on selgitanud, et VÕS § 640 lg 2 on analoogia korras kohaldatav ka juhul, kui kahju tekib esemele, mis on töö tegemiseks töövõtjale antud. Seega hõlmab VÕS § 640 lg 2 töövõtja valdusesse antud eset üldiselt, mitte üksnes töövõtulepingu alusel tehtud konkreetset tööd või teenust. Töövõtja peab tagama tellija asjade säilimise ja vältima nende kahjustumist kuni töö valmimiseni, töö vastuvõtmiseni või vastuvõetuks lugemiseni. Töövõtja on üldise kaitsekohustuse alusel kohustatud tagama tellija asjade säilimise ja vältima nende kahjustumist.

Kaupleja vastutab kahjustuste eest samaväärselt sõltumata sellest, kas need tekkisid ebaõigest tehnoloogiast, kasutatud seadmete omadustest, parandustöödest või muust tegurist põhjustatuna. Tähendust omab asjaolu, et kahjustused tekkisid esemele ajal, kui see oli kaupleja valduses töö tegemise ajal ja kauplejal lasus juhusliku hävimise või kahjustumise riisiko. Kõnealusel juhul on risk realiseerunud töö tegemise asukohas olnud paisupaagi kukkumise näol, mis vähendas tarbija vara väärtust.

Komisjon juhib kaupleja tähelepanu korstnapühkija kutsestandardile, mille järgi kuulub korstnapühkija tegevuste hulka puhastatava küttesüsteemi probleemide väljaselgitamine,

nõuetekohasuse tagamiseks vajalike tööde mahu väljaselgitamine ja töö tegemise võimalikkuse väljaselgitamine. Muu hulgas kuulub korstnapühkija tegevuste hulka töökeskkonna hindamine ja võimalike riskide selgitamine tellijale. Korstnapühkija peab planeerima töö optimaalse korralduse ja valima töö tegemiseks sobivad võtted ning vajalikud tööriistad ja seadmed.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupleja pidi tulenevalt töövõtulepingu iseloomust ja töö spetsiifikast lepingu sõlmimisel ette nägema vastutust tema tööpiirkonnas asuvate seadmete ja muude esemete juhusliku hävimise ja kahjustamise riisiko eest. Seega pidanuks kaupleja võimalikke riske ja nende realiseerimise tõenäosust tarbijale arusaadaval viisil enne töö tegemist selgitama. Kui tarbija sellele vaatamata nõuab töö tegemist on võimalik riisiko ülekandmine tarbijale; samuti on kaupleja õigustatud sellises olukorras töö tegemisest keelduma.

Kaupleja ei ole tõendanud, et tarbija katlaruumis asunud paisupaagi allakukkumine oli vältimatu. Vastutusest vabanemiseks pidanuks kaupleja tõendama, et ta nägi selle ebapiisavaid kinnitusi ja selgitas tarbijale, et paak võib töö käigus paigalt nihkuda/kukkuda; vaatamata selgitustele nõudis tarbija aga siiski teenuse osutamist (VÕS § 641 lg 3). Sellekohaseid tõendeid kaupleja esitanud ei ole. Seega vastutab kaupleja paagi kukkumisega põhjustatud tagajärgede eest.

VÕS § 127 lg 4 järgi on kahju hüvitamise eesmärgiks kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Kahju tekkimise ja kahju suuruse tõendamise kohustus lasub kahjustatud isikul, kõnealusel juhul tarbijal.

VÕS § 128 lg 2 järgi seisneb otsene varaline kahju eelkõige kaotsiläinud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks.

Tarbija väidab, et tema kahju seisneb kahjustatud veetorude parandamiseks tehtud kulutustes, rikutud vaiba maksumuses ja üürniku robottolmuimeja maksumuse hüvitamises.

Komisjon nõustub tarbijaga selles, et paisupaagi kukkumisega kahjustada saanud torude parandamisega seotud kulutused tuleb tarbijale hüvitada. Tarbija nõuab kulutuste hüvitist summas 140 eurot, mis komisjoni hinnangul on mõistlik kulutuste määr. Kaupleja ei ole esitanud tõendeid, et kahjustatud tööde parandamine olnuks võimalik märkimisväärselt väiksemate kulutustega.

Komisjoni arvates tuleb jaatada töövõtja kohustust tagada tööpaiga puhtus maksimaalselt võimalikul määral. Samas tuleb pidada kaalukaks kaupleja väiteid selles, et kliendi hoolsuskohustusega on hõlmatud tööpinna ettevalmistamine ja määrduvate kohtade kinnikatmine. Komisjon peab vajalikuks juhtida mõlema poole tähelepanu VÕS §-dele 6 ja 7, mille järgi peavad võlasuhte pooled käituma teineteise suhtes lähtudes hea usu põhimõttest; võlasuhetes loetakse mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks.

Komisjoni arvates oluks mõlemale poolele jõukohane tõsta katlaruumi ees oleva vaiba nurk käigutee ulatuses üles, hoides sellega ära vaiba määrdumine. Kahetsusväärset kumbki pool seda ei teinud ning vaip määrdus.

VÕS § 139 järgi vähendatakse kahju hüvitist osas, milles kahju tekkimisega seonduvate asjaolude eest vastutab kahjustatud isik ise. Komisjoni hinnangul jagavad pooled vaiba määrdumise tagajärje eest vastutust võrdses ulatuses.

Komisjon ei nõustu tarbijaga selles, et vaiba määrdumisega põhjustatud kahju on samaväärne vaiba soetusmaksumusega. Tarbija ei ole tõendanud, et vaip on väärtusetu; komisjoni arvates on mõistlik eeldada, et määrdunud vaip on puhastatav. Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupljal lasub kohustus hüvitada tarbijale 1/2 osa vaiba puhastamise kuludest.

Komisjoni hinnangul ei ole kõnealuse robottolmuimejaga seonduv kahju tõendatud. Esmalt seetõttu, et puuduvad mistahes tõendid, mis kinnitaksid, et tolmuimeja on saanud mingeid kahjustusi paisupaagi kukkumise tõttu. Teiseks aga seetõttu, et kui tolmuimejat kasutati sobimatuks tööks (veekahjustuste likvideerimiseks), vastutab seadme võimaliku kahjustuse eest seadme kahjustaja. Komisjon märgib ka, et tarbija ei ole õigustatud esitama nõudeid teise isiku vara võimaliku kahjustamise eest.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et kaupleja on rikkunud lepingust tulenevat hooldsus- ja kaitsekohustust ning vastutab tarbijale põhjustatud kahju eest. Tarbija nõue kahju hüvitamises on põhjendatud ning tuleb rahuldada osaliselt, so summas 140.00 eurot ja maksedokumendi esitamisel 1/2 ulatuses vaiba puhastamise kulutuste eest.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Martin Simmermann
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/